

فن آوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) و شهرهای هوشمند

کلثوم بهروزی¹ - پیمان کریمی سلطانی²*

¹ دانشجوی کارشناسی T امرکز جامع علمی - کاربردی قروه.

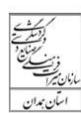
² دانشجوی دکتری ژئومورفولوژی دانشگاه رازی کرمانشاه - 09183706626 - kpeyman56@yahoo.com

چکیده:

امروزه با توجه به رشد روز افزون جمعیت شهرنشین و در پی آن گسترش شتاب زده و لجام گسیخته شهرها، مسائل و مشکلات عدیده ای پیش روی جوامع بشری قرار گرفته است. یکی از مقوله هایی که توانایی یاری رساندن به بشر برای کنترل و حل این مسائل و مشکلات را داراست، فن آوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) می باشد. در هزاره سوم، فن آوری اطلاعات به عنوان عمده ترین محور تحول و توسعه در جهان منظور شده و دستاوردهای ناشی از آن چنان با زندگی مردم عجین گردیده که بی توجهی به آن، اختلالی عظیم در جامعه و رفاه و آسایش مردم به وجود می آورد. امروزه شهر هوشمند و شهر الکترونیک به عنوان راهکار بی بدیل حل معضلات شهری مورد توجه شهرسازان و مدیران شهری واقع شده است. بنابراین هدف مقاله حاضر، بررسی شهر هوشمند و واکاوی کارکردها، محاسن و مزیت ها، زیرساخت های آن، شهرداری های هوشمند و کارکردهای آنها و همچنین بررسی وضعیت هوشمند شدن شهرها در ایران می باشد. جهت رسیدن به اهداف ذکر شده به شکل توصیفی و از روش کتابخانه ای استفاده شده است. شهر الکترونیکی نه به بزرگی دنیای الکترونیکی و نه به کوچکی دانشگاه یا کتابخانه الکترونیک، بلکه مجموعه مناسبی برای برنامه ریزی استفاده جامعه از فن آوری اطلاعات به منظور بهره برداری آحاد جامعه است. این شهر به گونه ای است که تمامی کارکردها و هدف های سازمان به طور شفاف قابل مشاهده اند و دسترسی الکترونیکی شهروندان به شهرداری، ادارات دولتی، بنگاه های اقتصادی و کلیه ی خدمات فرهنگی و بهداشتی شهری به صورت شبانه روزی را قابل اطمینان و امن می کند.

افتخاری نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری، عمران، گردشگری، انرژی و محیط زیست شهری و روستایی

۹ مرداد ۱۳۹۳

کلمات کلیدی: فن آوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)، شهرهای هوشمند، برنامه ریزی شهری، شهر الکترونیک، اینترنت.

مقدمه:

شهر به عنوان خاستگاه تمدن بشری همواره مورد توجه نظریه پردازان علوم مختلف بوده است. فضای پیچیده شهر، انسان های هوشمند را برای رهایی از مشکلات و نارسایی ها در رسیدن به حد متعالی زندگی به فکر اصلاح و ایجاد ساختارهای جدید شهری وادار نموده است. در هزاره سوم، فن آوری اطلاعات به عنوان عمده ترین محور تحول و توسعه در جهان منظور شده و دستاوردهای ناشی از آن چنان با زندگی مردم عجین گردیده است که بی توجهی به آن، اختلالی عظیم در جامعه و رفاه و آسایش مردم به وجود می آورد و نقش کلیدی فن آوریهای نوین اطلاعات و ارتباطات را در عرصه های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی نمی توان نادیده گرفت.

مطالعات مقدماتی و مرور ادبیات موجود حاکی از آن است که رابطه ای بین ICT و توسعه شهری مشاهده می شود. به عبارتی، شکل گیری فناوری اطلاعاتی و ارتباطی، ارتقای آن و یا فقدان این تسهیلات و تکنولوژی جامعه شهری را تحت الشعاع قرار می دهد. بنابراین، تغییراتی که در پرتو تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات به وقوع پیوسته است تحولات عمیقی را در جامعه و حوزه شهری پدیدار نموده است که زمینه ساز نیازهای جدیدی در پارادایم های فکری و بسترهای پژوهشی شده است.

شهرها محل استقرار هر پدیده نوین و جایگاهی برای پیشبرد تکنولوژی و توسعه به حساب می آیند. بطوریکه از دیرباز شهر به عنوان نخستین شکل تمدن و کانون تقدس، قدرت و ثروت همواره در مرکز توجه فلاسفه و اندیشمندان اجتماعی قرار داشته است، مقوله ای که از دوران باستان تاکنون مدام دغدغه خاطر متفکران و صاحب نظران را فراهم نموده و اندیشه ها و نظریات مختلفی را معطوف به خود کرده است (نوابخش، 1387: 14).